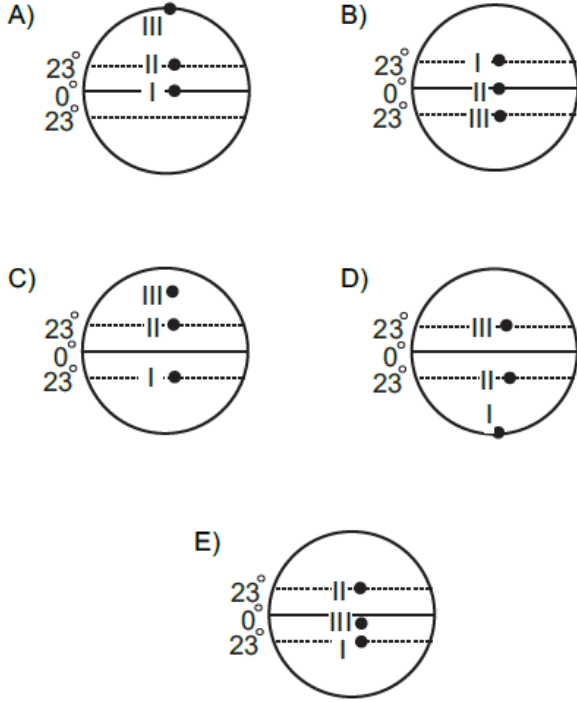

1. 21 Aralık tarihinde dünyanın farklı yerlerinde bulunan, aynı uzunlukta ve yatay düzleme dik üç çubuk ve bu çubukların yerel saatle 12.00'deki gölge boyları aşağıda gösterilmiştir.

Buna göre, I, II ve III numaralı çubukların dünya üzerinde bulundukları yeri gösteren çizim aşağıdakilerden hangisi olabilir?

2. Kuzukulağıgiller familyasından otsu bir bitki olan *Polygonum Cognatum*, Türkiye'de genellikle madımak otu olarak bilinmekle birlikte, bazı yerlerde keçi memesi, kuş ekmeği, söğüt otu, çoban ekmeği ve can otu gibi farklı isimlerle de tanınmaktadır.

Yalnızca bu bilgiye göre, *Polygonum Cognatum* (madımak otu) bitkisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Maki formasyonuna ait bir bitki olduğu
B) Yalnızca Türkiye'de görülen endemik bir bitki olduğu
C) Türkiye'nin birçok yöresinde yetiştiği
D) Her mevsim yağışlı olan iklim koşullarında yetiştiği
E) Türkiye'de de görülen relikt bir bitki olduğu

3. Bir ülkede, beş yıl arayla yapılan iki nüfus sayımı arasında doğal nüfus artış hızı ortalama % -1 olmasına

karşın nüfus 43 milyondan 45 milyona çıkmıştır.

Buna göre bu ülkede, iki sayım dönemi arasında nüfusun artmış olması,

- I. komşu bir bölgenin ülkeye bağlanması,
- II. yaşam seviyesinin yükselmesi ve ortalama insan ömrünün uzaması,
- III. çalışmak üzere dışarıdan yetişkin nüfusun gelmesi,
- IV. doğum oranlarının ölüm oranlarına göre artması

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

4.

- Oktay, köylerinin baraj gölü suları altında kalması nedeniyle başka bir yere taşınmış ve burada tahıl yerine endüstriyel tarım ürünleri yetiştirmeye başlamıştır.
- Ayşe, sahilden beş kilometre uzakta bir köyde yaşamaktadır. Yöredeki hemen herkes gibi o da geçimini sağlamak için seracılık yapmaktadır.
- Zeynep'in yaşadığı sahil köyünde tarım arazisi az olduğu ve ot yönünden zengin meralar olmadığı için kıyı balıkçılığı yapılmaktadır.
- Ali'nin yaşadığı dağ köyünde tarıma elverişli toprak fazla olmadığından halk, en büyük geliri canlı hayvan ticareti ve hayvansal ürünlerden sağlamaktadır.

Bu bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Mera hayvancılığının kıyı kesimlerinde az yapıldığına
- B) Kıyı kesimlerinde tarıma elverişli toprakların az olduğuna
- C) Kıyı kesimlerinde yaşayanların geçim standartlarının çok yüksek olduğuna
- D) Ekonomik etkinliklerin farklı coğrafi koşullara bağlı olduğuna
- E) Barajların çevresindeki yerleşmelerde ulaşım olanaklarının iyileştiğine

5. Türkiye'de bölgeler ve iller arasında kalkınma düzeyi farklıdır. Devlet, bu farklılığı azaltmak ve önlemek adına

çeşitli uygulamalar yapmakta, yatırımcılar için kolaylıklar sağlamaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, kalkınma düzeyinin düşük olduğu bölge ve illerde, devletin yatırımcılar için sağladığı olanaklardan biri değildir?

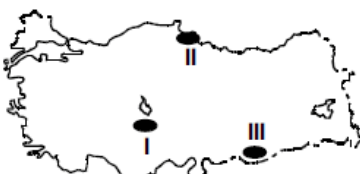
- A) Vasıfsız iş gücünün artırılması
- B) Vergi indirimi yapılması
- C) Arsa sağlanması
- D) Ucuz enerji temini
- E) Düşük faizli kredi sağlanması

6. Tarım arazilerinde çeşitli etmenler tarımı olumsuz yönde etkilemekte, verimin ve ürün çeşidinin azalmasına neden olmaktadır.

Buna göre Türkiye’de,

- I. erozyon,
- II. yükselti,
- III. kuraklık

etmenlerinin tarımı olumsuz yönde etkilediği alanlar aşağıdaki haritaların hangisinde doğru olarak gösterilmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)

7. Aşağıdaki haritada çeşitli hayvancılık etkinliklerinin yapıldığı yerler gösterilmiştir.

Buna göre, yapılan hayvancılık etkinliği üzerinde,

- I. jeolojik yapı,
- II. bitki örtüsü,
- III. yer şekilleri,
- IV. enlem

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve IV
D) II ve III E) I, II ve IV

8. Dört yatırımcı, kurmayı planladığı tesisleri ve bu tesisleri kurarken dikkate alacağı unsurları aşağıdaki gibi belirtmiştir.

- I. "Kuracağım tesisin İstanbul'da olması önemli. Böylece ürünleri pazarlama konusunda bir sıkıntı yaşamayacağım."
- II. "Kuracağım işletmede enerji kaynağı olarak linyiti kullanacağım. Bu nedenle tesisi Soma'da kurmayı planlıyorum."
- III. "Son yıllarda, tarihî ev ve konaklara olan ilgi çok fazla. Bu nedenle Safranbolu'da açacağım otelin büyük bir gelir sağlayacağını düşünüyorum."
- IV. "Kuracağım enerji santrali rüzgârla elektrik üreteceği için bu tesisi Çeşme'de kurmayı düşünüyorum."

Buna göre, yatırımcılardan hangilerinin kuracağı tesislerde beşerî etmenler daha belirleyici rol oynamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıda, Türkiye'deki dört coğrafi bölgenin enerji kaynaklarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

- Türkiye'deki ilk jeotermal enerji santrali bu bölgede kurulmuştur.
- Yöreden çıkarılan doğal gazın kullanıldığı bir termik santral vardır.
- Planlaması yapılan 22 baraj ve 19 hidroelektrik santral ile sulama kanallarının bir kısmının yapımı tamamlanarak bunlar işletmeye açılmıştır.
- Büyük bir bölümü endüstride ve elektrik üretiminde kullanılan taş kömürü yataklarının tümü buradadır.

Bu dört madde içerisinde, aşağıdaki coğrafi bölgelerden hangisinin enerji kaynağına ait bilgi yoktur?

- A) Güneydoğu Anadolu B) Marmara
C) Ege D) Akdeniz
E) Karadeniz

10. Türkiye'nin en ilginç volkan dağlarından biri olan Nemrut Dağı, Bitlis'in Tatvan ilçe merkezi yakınlarında bulunmaktadır. Van Gölü'nün hemen batısında bulunan bu dağ, aynı zamanda Van Gölü'nün oluşumu ve şekillenmesinde etkili olmuştur. Nemrut Dağı, III. jeolojik zamanda oluşmuş, kraterinin ise IV. jeolojik zamanda çökmesiyle geniş bir kaldera meydana gelmiştir. Bu çöküntünün içerisinde Türkiye'nin en büyük kaldera gölü olan Nemrut Gölü bulunmaktadır. Ancak Nemrut Dağı'nın asıl ünü bu fiziki özelliklerinden çok MÖ 69 – MS 72 yılları arasında Commagene Krallığı döneminde yapılan tümölüs ve tanrı heykellerini üzerinde bulundurmasıdır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen Nemrut volkanik dağıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bitlis il sınırları içerisinde yer alması
B) III. jeolojik zamanda oluşması
C) Üzerindeki Nemrut Gölü'nün Türkiye'nin en büyük kaldera gölü olması
D) Van Gölü'nün oluşumu ve şekillenmesinde etkili olması
E) Üzerinde Commagene Krallığı döneminde yapılan tümölüs ve heykellerin bulunması

11. Dünyanın yoksul kırk ülkesinde kişi başına düşen ulusal gelir miktarı 1960 yılında ortalama 247 Amerikan Dolarıyken, 2004 yılında 254 Amerikan Dolarına yükselmiştir. Zengin ülkelerde ise bu değerler 6448 Amerikan

Dolarından, 14 473 Amerikan Dolarına çıkmıştır.

Dünyanın yoksul ülkelerinde kişi başına düşen ulusal gelirin 44 yıllık sürede yalnızca 7 Amerikan Doları artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Nüfus artış hızlarının çok yüksek olması
- B) Tarımda çalışanların oranının yüksek olması
- C) Çocuk ölüm oranının yüksek olması
- D) Eğitim düzeyinin düşük olması
- E) Endüstriyel yatırımların az olması

12. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatının amacı, üye ülkelerin potansiyellerinden, coğrafi yakınlıklarından, ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı özelliklerinden yararlanarak, aralarında ikili ve çok taraflı ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkilerini çeşitlendirmek ve daha da geliştirmek, böylelikle Karadeniz Havzası'nın bir barış ve istikrar bölgesi olmasını sağlamaktır. Bu nedenle yalnızca Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler değil, ekonomisinde Karadeniz'in etkili olduğu birçok ülke de Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatının kurucu üyeleri arasında yer almaktadır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangileri, Karadeniz'e kıyısı olmamasına karşın Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatının kurucu üyelerindendir?

- A) Arnavutluk – Ermenistan
- B) Romanya – Türkiye
- C) Bulgaristan – Gürcistan
- D) Rusya Federasyonu – Moldova
- E) Ukrayna – Yunanistan

13. Avustralya'nın kuzeydoğusunda, Büyük Okyanus'un güneyinde 4° Kuzey Paraleli ile 8° Güney Paraleli arasında bulunan X ülkesi, ortalama yükseltisi üç ile sekiz metre arasında değişen, geniş kumsalların ve lagünlerin bulunduğu yüzlerce küçük adadan oluşmaktadır. 700 km² yüz ölçümüne sahip ülkede çoğunluğu yerlilerin oluşturduğu yaklaşık 95 000 kişi yaşamaktadır. 1975 yılında bağımsızlığını kazanan ülkede birçok yerel dil konuşulmasına karşın resmî dil İngilizcedir. Ülke ekonomisi, muz, Hindistan cevizi, kakao tarımı ile balıkçılık ve turizme dayanmaktadır.

Yalnızca bu bilgiler göz önüne alındığında, X ülkesinin coğrafi özellikleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) 4° Kuzey Paraleli ile 8° Güney Paraleli arasında bulunduğundan güneş ışınlarını yıl boyunca dik ve dike yakın açılarla almaktadır.

- B) Adaların ortalama yükseltisi çok az olup kumsal ve lagünler yaygın olduğu için adalarda dalga biriktirmesi etkilidir.
- C) Birçok yerel dil konuşulmasına karşın resmî dil İngilizce olduğuna göre bağımsızlık öncesinde bir sömürgeci'dir.
- D) Ülkenin nüfusu 95 000 ve yüz ölçümü 700 km² olduğuna göre nüfus yoğunluğu yaklaşık 135'tir.
- E) Yetiştirilen tarım ürünleri göz önüne alındığında ülkede birçok farklı iklim tipi görülmektedir.

14. Dünyanın tarımsal gıda gereksinimi biyoteknolojik yöntemlerle önemli ölçüde karşılanmış ancak hormonal müdahale, ilaçlama ve kimyasal gübreleme insan sağlığını ve çevreyi tehdit edecek boyutlara ulaşmıştır. Bu durum, organik tarım yöntemini gündeme getirmiştir. Bu yöntemde, kimyasal gübre, ilaç, hormonlar ve genetik yapısı değiştirilmiş tohumlar kullanılmadan doğal ürün elde etmek amaçlanmıştır. Ancak bu yöntemle elde edilen ürünlerde verimlilik azalmıştır.

Organik tarımın özellikleri göz önüne alındığında, parçanın sonuna aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bunun sonucunda, dünya genelinde organik tarımla üretilen ürün miktarı, modern tarım yöntemleriyle üretilenlerden fazla olmaktadır.
- B) Bu durum ise, organik ürün fiyatlarının diğerlerinden fazla olmasına neden olmuştur.
- C) Bu durum ise, ekonomik açıdan geri kalmış ülkeleri organik tarım yapmaya zorlamıştır.
- D) Bu değişiklikler, kırsal kesimde bitkisel üretimin azalmasına ve hayvancılık etkinliklerinin yaygınlaşmasına neden olmuştur.
- E) Bu yeni yöntemin yaygınlaşması, dünya genelinde tarıma verilen önemi azaltmıştır.

15. 1980 yılından bu yana Kuzey Denizi'nde, deniz suyunun ortalama sıcaklık değerinin 1 °C artmasıyla burada yaşayan morina ve mezgıt gibi soğuk su balıkları 100 km kuzeye doğru göç etmiştir.

Bu değişimdeki neden-sonuç ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda, aşağıda verilen olayların hangisinde benzer bir ilişki olduğu söylenebilir?

- A) Somali'yi 1889 yılında işgal eden İtalyan ordusu, beraberinde sığır vebası virüsü taşıyan sığırları da getirdi. Bu virüsün etkisiyle Somali ve Kenya'da milyonlarca yabani sığır, zebra ve zürafa öldü.

B) Hint Okyanusu'nun güneyinde bulunan ve ilk kez 1888 yılında yerleşilen Christmas Adası'nda, 1904 yılına gelindiğinde otuz ayrı tür Avrupa kökenli otsu bitki yaygın duruma geçti.

C) Nüfusun artmasıyla birlikte Avustralya'daki Blue Dağları'nda yaygın olarak görülen ördek gagalı ornitorenkler 1850 yılında tamamen yok oldu.

D) Hint Okyanusu'ndaki Mauritius Adası'na dışarıdan getirilen domuz ve sıçanların hızla çoğalması, adada yaşayan dodo kuşlarının 1680 yılından sonra tamamen yok olmasıyla sonuçlandı.

E) Venezuela'nın güneyindeki Amazon Bölgesi'nde yaşayan ve yağışlı dönemin başlamasıyla yavrulayan anakondaların yavrulama dönemi, 1990 yılından sonra kurak dönemin uzamasıyla birlikte daha geç gerçekleşmeye başladı.

16. Aşağıda verilen beşerî etkinliklerden hangisi, doğal dengeyi bozarak bir çevre sorununa neden olmaz?

A) Tarım alanlarının sulanmasında geleneksel yöntemlerin kullanılması

B) Göllerin kurutularak tarım arazisine dönüştürülmesi

C) Islah çalışmaları nedeniyle meraların kullanım dışı bırakılması

D) Vadi tabanlarında yerleşmelerin kurulması

E) Yarı kurak bölgelerde yer altı sularının aşırı kullanımı

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)C, 2)C, 3)B, 4)D, 5)A, 6)A, 7)D, 8)B, 9)D, 10)E, 11)C, 12)A, 13)E, 14)B, 15)E, 16)C,